

'al wat is, moet wezen'

- bij Idee 146-164 van Multatuli –

bidden is de zon bevelen, de maan
naaien op de borst van de nacht:
een lapje oplichtende stof alsof
de maan behoort tot een manenras

natuur is natuur, de mens wil overheersen,
wil een stok duwen in het wiel dat draait,
onverschillig als twee plus twee:
geboorte, ontbinding – dit is wiskunde,

de kennis van zekerheden, meer is
verzinsel: deze godheid ontbindt,
deze godheid voegt samen en nooit
kijkt ze op van haar werk, onverschillig
voor geluiden zoals opstijgende
gebeden die smeken of vloeken

een mens wil heersen en zoekt zich
een heerser uit: een god van geboden
om blind te aanbidden – zonder dwaling
geen waarheid, zonder leven geen dood

alles wat is, moest ook zo wezen, zal
immer zo zijn – een mens kan een fakkel
doorgeven van vader op zoon, moeder
aan dochter, schoolgaan betekent leren
te onderscheiden: nacht van dag, weten
van vermoeden, macht van onmacht

machteloos staat de mens tegenover
de almacht der natuur, en onverschillig
knipt ze als een reuzenschaar,
onaangedaan naait ze weer samen:
geboorte, ontbinding, telkens opnieuw

het wiel blijft draaien al doet de mens
of hij er stokken in steekt – er is geen
god die luistert naar gebeden; het smeken,
het vloeken, ja, dat bestaat: zoveel is ons
mensen gegeven, maar het fabeldier
verwoest en voegt samen, zijn fabeloor
komt enkel recht omdat het waait

Staf De Wilde